

Příroda v přírodě

ŽĎÁRSKÉ VRCHY

Jedete Českomoravskou vysočinou a máte pocit, že už krajina ani víc zimní být nemůže. Že jste v samém srdci přírody, bílém a čistém. Pak se silnice mezi odhrnutým sněhem ještě zúží, prosolenou kaši vystřídá bílá cesta a dostaví se pocit, jako byste vjeli do ještě čistší a opravdovější přírody.

FOTO: VÁCLAV TRÁČITA

Kostel v Kamenických u Svratky

Tak to jste právě dorazili do Žďárských vrchů, chráněné krajinné oblasti, která se rozprostírá na 715 km² a zasahuje do bývalých okresů Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod, Chrudim a Svitavy.

Je to region bez velkých měst a rovných dvouprohýbávaných silnic. Cesty se tu proplétají zalesněnými údolními, a když se dostanou z lesa ven, často je vítr zafouká sněhem k nerozpoznání od okolních plání. Jinde už může začínat jaro, ale tady zaručeně bude sněh. Nejsou tu velká turistická centra, spíše narazíte na malé penziony a roztroušené chalupy.

Zřejmě nejznámějším zimním střediskem je Nové Město na Moravě s vyhlášeným běžeckým areálem, kde se konají závody Světového poháru. Je tu dostatek dobrých běžeckých stop, kde si běžkaři přijdou na své.

Nejpůvabnější místa ale Žďárské vrchy ukrývají o něco severněji, v lesích kolem Svratky. Tam, kde vesnice mají libozvučná

jména jako Křižánky, Kameničky, Krásné nebo Sněžné. A kde se v lesích ukrývá Karlštejn, Čtyři palice, Perničky a Devět skal. Přírodou se tu na běžkách putuje dobře, v lesích není nouze o dobře projeté stopy.

Když se řeka swortí

Za výchozí bod pro víkendový pobyt si můžete vybrat Svratku, město na pomezí Čech a Moravy. Jméno získala podle meandrů stejnojmenné řeky. Staročeské slovo swortí totiž znamená „vinouti se“. A vinoucí se říčka dostala jméno Swortka, později Svratka.

Historie města sahá do 14. století a o dvě stě let později, byla Svratka v rámci rychnovského panství prodána nejvyššímu sudímu království a hejtmánu chrudimského kraje Zdeňku Berkovi z Dubé a Lipého.

Obdivuhodné je, jaký věhlas si v podstatě chudé městečko dokázalo získat, vždyť například už od poválečných let má Svratka

vlastní golfové hřiště, jehož podobu pomáhal navrhovat místní výtvarník Alois Chocholáč.

Příjezd umělců a turistů

Jedním z těch, kteří městečko zpopularizovali, byl ve 20. letech minulého století pražský nakladatel Bedřich Tuček, který se tu usadil. Do města a okolí přivedl řadu akademických malířů, za nimi přijížděli objevovat přírodu turisté. Velkoobchodník Jindřich Bureš proto nechal ve Svratce postavit moderní hotel Mánes. Stojí ve stráni mezi hlavním svrateckým náměstím a golfovým hřištěm.

Pokud byste kolem hotelu a hřiště pokračovali dál, zavede vás cesta k rokokovému loveckému záměčku Karlštejn. Název má původ v německém výrazu Kahlstein (holý kámen). Nedaleko je skalisko, kterému se říká Zkamenělý zámek či Starý Karlštejn a jemuž němečtí obyvatelé říkali právě Kahlstein.